

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 67
§ 279

25.05.2021
27.09.2021

Helena Särkijärven ym. aloite hiilineutraalista Paraisesta

567/11.03.04/2021

Kaupunginvaltuusto 25.05.2021 § 67

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Ihmisen aiheuttama ilmastomuutos on aikamme vakavin maailmanlaajuinen kriisi. Ilmastomuutos seurauksineen uhkaa niin maapallon luontoa kuin ihmistäkin. Vaaditaan laajoja yhteiskunnallisia ja systeemisiä muutoksia, jotta ilmaston lämpeneminen saadaan rajattua tasolle, jossa siihen on mahdollisuus edes sopeutua.

Kunnissa pystytään vastaamaan ilmastomuutoksen asettamiin haasteisiin monin tavoin. Ilmastopäästöihin vaikuttaa niin kuntien kaavoitus, maankäyttö, energialinnat, hankinnat kuin rakentaminenkin.

Suomen kasvihuonepäästöistä 80 % on peräisin energiasta eli lämmön ja sähkön tuottamisesta ja liikenteestä. Ympäristöystävälliset energiavaihtoehdot eivät välttämättä tule aina taloudellisesti kalliiksi, vaan esimerkiksi energiatehokkuuden parantaminen ja energian säästäminen näkyvät myönteisellä tavalla myös veronmaksajien kukkarossa.

Kunnat voivat vaikuttaa ilmastopäästöihin kaavoitus- ja maapolitiikan avulla. Yhdyskuntarakenne vaikuttaa siihen millainen liikkumistarve ihmisillä on ja miten on mahdollista liikkua. Suunnittelussa on tärkeää huomioida se, miten asuminen, työpaikat ja palvelut sijoittuvat suhteessa toisiinsa. Kunnat voivat omilla toimillaan vaikuttaa myös liikenteen vaihtoehtojen käyttövoimien infrastruktuuriin.

Kunnat muodostavat lähes kaksi kolmasosaa julkisista kulutusmenoista ja hankintojen avulla voidaan ohjata kulutusta ilmastoystävällisempään suuntaan. Kestävä hankinta vähentää energian ja materiaalin kulutusta koko elinkaarensa ajan. Kuntien hankintastrategioilla on keskeinen rooli ilmastoystävällisten hankintojen kannalta.

Ilmastomuutos etenee kaiken aikaa ja sen seuraukset koetaan paikallisesti. Varsinkin saariston ja rannikon asukkaat ovat kaikkein haavoittuvimmassa asemassa ilmastomuutoksen seurausten suhteen. Kestävä tulevaisuus kunnissa syntyy, kun toiminnan ilmastovaikutukset kyetään ennakoivasti huomioimaan kaikessa kunnallisessa päätöksenteossa.

Mielestämme Paraisten tulisi sitoutua vahvasti ilmastomuutoksen torjuntaan, asettaa päästövähennystavoitteet ja aloittaa johdonmukaiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vihreät valtuustoryhmä ehdottaa Paraisten kaupungin:

- asettavan 80 % päästövähennystavoitteen vuoteen 2030 mennessä
- liittyvän välittömästi kuntien ilmastotyön kirittäjäksi luotuun HINKU-kuntien verkostoon tavoitteiden saavuttamiseksi
- ja ottavan aktiivisen ilmastotoimijan roolin kaupungissamme ja osoittaa edelläkävijyyttä ilmastotoimenpiteissään."

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 279

Valmistelija
Esittelijä

Ympäristönsuojelupäällikkö Carl-Sture Österman, puh. 044 458 5927
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Vihreiden valtuustoryhmä on jäsenensä Särkijärven välityksellä jättänyt 25.5.2021 pidetyssä valtuuston kokouksessa aloitteen hiilineutraalista Paraisesta. Aloitteen mukaan Paraisille tulisi asettaa 80 %:n päästövähennystavoite vuoteen 2030 mennessä ja Paraisten tulisi liittyä välittömästi Hinku-verkostoon ja ottaa aktiivisen ilmastotoimijan rooli.

Ympäristönsuojelupäällikön tehtäväksi on annettu vastata aloitteeseen kaupunginhallituksen 27.9.2021 pidettävään kokoukseen mennessä.

Hinku-kuntien verkostoon liittymisen edellytyksenä on, että kunta sitoutuu kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin. Tämä koskee erityisesti kaupungin julkisia rakennuksia ja asuinkiinteistöjä. Toimenpiteet edellyttävät suunnitelmaa päästöjä vähentävistä investoinneista. Suunnitelma ja toimenpiteet on sisällytettävä seuraavan vuoden talousarvioon ja hyväksyttävä sen yhteydessä. Toteutetut toimenpiteet on vuosittain koottava yhteen, niistä on raportoitava ja niitä on seurattava. Tämä antaa kaupungille mahdollisuuden hakea ja todennäköisesti myös saada avustusta energiansäästötekniikan investointeihin, mutta vaatii samalla seurantaa ja sellaista henkilöstöresurssia, jolla on hyvä tuntemus muun muassa kiinteistöjen energiankäytöstä (lämpö, sähkö, vesi), koneiden käytöstä ja kaupungin ajoneuvokannasta.

Kaupunginvaltuuston 25.5.2021 pidetyssä kokouksessa käsiteltiin Paraisten ilmastostrategiaa koskevaa aloitetta ja päätettiin, että ilmastostrategian laatiminen aloitetaan syksyllä 2021. Hiilineutraalius- ja ilmastotyö ja -toimenpiteet sivuavat monelta osin toisiaan ja ne on sovitettava yhteen myös kaupungin käynnissä olevan, elokuussa kaupungin johtoryhmässä käynnistetyn strategiatyön kanssa.

Vihreiden hiilineutraaliusaloitteessa tuodaan esiin myös se, että kaupunki voi ja sen tulee kaavoituksella ja maapolitiikalla vaikuttaa yhdyskuntarakenteeseen ja asumisen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittumiseen ja sitä kautta infrastruktuuriin, liikennetarpeisiin ja käytettäviin kulkuneuvoihin. Yleisesti voidaan todeta, että joukkoliikenteen (linja-auto) käyttöaste on Paraisilla yksi alueen korkeimmista. Käynnissä olevaan Paraisten keskustan yleiskaavatyöhön sisältyy ilmastotavoitteita asutuksen ja työpaikkojen tiivistämisen muodossa.

Kaupunki on vuosikymmenten ajan harjoittanut ja jatkaa edelleen määrätietoista ja johdonmukaista maapolitiikkaa. Samalla on muistettava, että Paraisten kaupungin rakenne, maantiede ja elävään saaristoon liittyvät tavoitteet tuovat haasteita ja tarpeita liittyen palvelujen tarjoamiseen sekä asumisen ja yrittämisen edellytysten turvaamiseen myös kaupungin syrjäisemmissä osissa. Tämän myötä muun muassa viestintä- ja liikenneyhteyksiin tarvitaan innovatiivisia ja älykkäitä ratkaisuja, joita voidaan mukauttaa ja jotka ottavat huomioon energia- ja ilmastonäkökohdat.

Ehdotus

Vastauksena vihreiden valtuustoryhmän hiilineutraaliusaloitteeseen kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että tähän työhön ryhtymistä varten asetetaan koordinaatiotyöryhmä, johon kuuluu myös kaupungin luottamushenkilöiden edustajia. Toimenpiteet tulee sovittaa yhteen ilmastostrategiatyön kanssa.

Jotta hiilineutraalius- ja ilmastotoimenpiteet tuottaisivat toivottua tulosta, kaikki kaupungin osastot ja toimialat on osallistettava osallistumaan työhön ja vastaamaan omalta osaltaan sovittujen toimenpiteiden toteuttamisesta.

Toimenpiteet on sovitettava yhteen myös kaupungin muun strategiatyön kanssa, ja jotta työssä onnistutaan, sitä ohjaamaan tarvitaan ainakin aluksi resurssihenkilö, jolla on hyvä tuntemus kaupungin prosesseista ja toiminnasta. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asioiden palvelukeskus Valonia, jonka pitkäaikainen jäsen Paraisten kaupunki on, voi toimia hiilineutraalius- ja ilmastotoimenpiteissä kuntien apuna ja tukena.

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan tiedoksi ja toteaa asian aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös

Puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus siirtää asian sähköiseen jatkokokoukseen, joka aloitetaan 4.10.2021 klo 15.00.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti, että kokous keskeytetään 4.10.2021 klo 15.00 asti tämän asian käsittelyä varten.

Tiedoksianto

Valtuuston päätöksen jälkeen: Aloitteentekijät
